

หมอนพิงศีรษะ ปรับแค้ไหนปลอดภัย

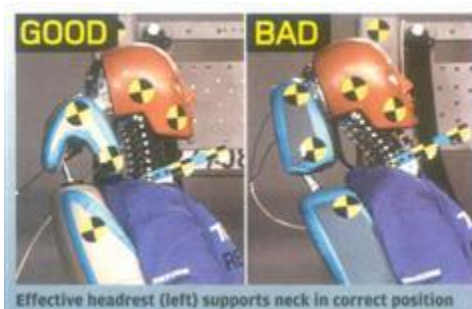
หมอนพิงศีรษะ (Head Rest) เป็นอุปกรณ์นิรภัยที่มีใช้กันแพร่หลายในรถยนต์ เพื่อให้ผู้ที่ขับขี่ได้รับความปลอดภัยสูงสุดในขณะเกิดอุบัติเหตุ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่สำรวจมีผู้ปรับตำแหน่งหมอนพิงศีรษะถูกต้องน้อยมาก และส่วนใหญ่ก็เพราะบังเอิญไม่ได้ตั้งใจจะปรับให้อยู่ในตำแหน่งที่ปลอดภัย มีผู้ขับขี่และผู้โดยสารจำนวนไม่น้อยคิดว่า หมอนพิงศีรษะมีไว้ผ่อนคลายอาการเมื่อยล้า โดยเฉพาะบริเวณต้นคอ และมักจะปรับให้หนุนคอเพื่อให้อ่านหนังสือสบาย แต่ในความเป็นจริงนั้นหมายถึงการลดโอกาสที่จะทำให้เกิดการบาดเจ็บขณะเกิดอุบัติเหตุ

วิศวกรและแพทย์ที่ทำงานด้านความปลอดภัยในรถยนต์มีความสนใจในด้านลักษณะอุบัติเหตุ ซึ่งส่วนมากมักเป็นกันชนด้านหน้า และต่อมาในระยะหลังให้ความสนใจอาการบาดเจ็บของกระดูกต้นคอที่เกิดจากการถูกชนทางด้านหลัง เพราะการถูกชนในลักษณะนี้อาจทำให้มีการฉีกขาดของเอ็นยึดกระดูกต้นคอและการสับไปมาของคอ จึงเรียกการบาดเจ็บชนิดนี้ว่า Whiplash Injury ซึ่งมีการบาดเจ็บต่อกระดูกต้นคอและกล้ามเนื้อรอบๆ ที่เกิดอุบัติเหตุที่มีลักษณะเฉพาะคือ การนั่งอยู่ในรถ แล้วถูกชนท้ายอย่างกะทันหัน เมื่อถูกกระแทกมาจากด้านหลัง ตัวจะพุ่งไปด้านหน้าอย่างรวดเร็ว ในขณะที่แรงเฉื่อยที่มีอยู่จะทำให้ศีรษะสับไปด้านหลังแล้วสับกลับไปที่ด้านหน้าอย่างรวดเร็ว เหตุการณ์ทั้งหมดนี้เกิดในช่วงเวลาเพียง 0.2 วินาที ผลที่ตามมา คือ รู้สึกปวดเมื่อยบริเวณต้นคอ อาจมีอาการเจ็บเล็กน้อยไปจนถึงรุนแรงมาก เอ็นยึดกระดูกคอฉีกขาดเกิดอาการปวดต้นคออย่างรุนแรง และในบางรายอาจมีอาการแทรกซ้อนอื่นๆ เช่น อาการชาของแขน อาการหน้ามืดเกิดขึ้นได้

ผู้เชี่ยวชาญทางอุบัติเหตุท่านหนึ่งได้เขียนถึงเรื่องการปรับหมอนพิงศีรษะไว้อย่างน่าสนใจว่า ยังมีความเข้าใจผิดกันมากเกี่ยวกับ Head Rest นี้ ที่จริงแล้วหมอนพิงศีรษะมีชื่อจริงว่า Head Restraint ถ้าเมื่อใดมันถูกใช้เป็นตัว Rest คอ เมื่อนั้นก็ผิดจุดประสงค์ทันที เพราะมันถูกออกแบบมาเป็นตัวให้ Restraint หมายถึง ให้การปกป้องต่อศีรษะและคอ ถ้าถูกปรับให้ต่ำลงมาเพื่อหนุนคอให้สบายมันจะกลายเป็นจุดหมุนต่อต้นคอทันที นั่นคือ ศีรษะจะสับไปด้านหลังโดยมีหมอนพิงศีรษะเป็นตัวค้ำคอ ทำให้ศีรษะสับไปข้างหลังได้ดีและแรงยิ่งขึ้น

เมื่อผู้ขับขี่ปรับหมอนพิงศีรษะให้อยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้อง มันจะป้องกันไม่ไห้ศีรษะสับไปด้านหลังอย่างรุนแรงจนเกิดอันตรายดังที่กล่าวมาแล้ว

จากการทดลองเชื่อว่าระยะที่ดีที่สุดในการป้องกันคือ ต้องปรับความสูงของหมอนพิงศีรษะให้สูงกว่าปลายบนสุดของใบหูและต้องให้มีระยะห่าง Backset น้อยกว่า 10 ซม. และถ้าสังเกตให้ดี จะเห็นว่าการออกแบบลักษณะหมอนพิงศีรษะในหลายๆ รุ่น จะมีการงอขึ้นมาด้านหน้า เพื่อให้อยู่ใกล้ศีรษะที่สุด การตรวจสอบตำแหน่งง่ายๆ คือ ถ้าพิงตัวลงไปทีเบาะเต็มที่แล้วศีรษะด้านหลังมีส่วนที่เป็นกะโหลกแข็ง ๆ (Occiput) สัมผัสกับหมอนพิงศีรษะ แสดงว่าปรับได้ตำแหน่งที่ปลอดภัย ถ้าพิงไปแล้วหมอนมารับท้ายทอยอย่างสบายเท่ากับว่าหมอนปรับต่ำเกินไป อุปกรณ์ที่ต้องใช้ร่วมกันเสมอ และไม่ต้องเน้นอีกแล้ว ก็คือเข็มขัดนิรภัย ถ้าปรับหมอนดีแต่ตัวพุ่งไปข้างหน้าก็ไม่มีประโยชน์อะไร

หมอนพิงศีรษะในอนาคต ปัญหาการใช้หมอนพิงศีรษะไม่ถูกต้องไม่ใช่แต่ในประเทศไทยเท่านั้น แต่พบได้ทั่วโลก การแก้ปัญหาของบริษัทผู้ผลิตรถยนต์หลายแห่ง จึงพยายามออกแบบให้หมอนพิงศีรษะสามารถขยับตัวมันเองเข้ามาป้องกันศีรษะและคอได้ในขณะที่เกิดอุบัติเหตุ เช่น ในรถยนต์ยี่ห้อฮอนด้ารุ่น 9-5 และวอลโว่ รุ่น เอส 80 โดยมีหลักการทำงานที่สำคัญคือ เมื่อเกิดการชนท้ายขึ้นหมอนพิงศีรษะจะหนุนขึ้นมาทำให้คอห่างไปทางด้านหลังทันที และทั้ง 2 ระบบทำงานด้านระบบกลไกไม่ใช่อิเล็กทรอนิกส์ แม้ว่าเรายังใช้หมอนพิงศีรษะที่ "โลว์เทค" กันไปสักนิด แต่ถ้าคุณปรับตำแหน่งได้ถูกต้อง ก็ไม่จำเป็นต้องไปพึ่งพาหมอนพิงศีรษะไฮเทคโนโลยีอะไรเลย ถ้าถูกชนท้ายครั้งหนึ่งก็ไม่ต้องเสียสตาจค์ไปรักษาอาการคอเคล็ดอีกด้วย

ที่มา : นิตยสารรถอัฟเกรด